

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 441
din data de 30.08.2023

Dosar nr.: 990/2021

Petiția nr.: 9193/07.12.2021

Petent:

Reclamat: DM Drogerie Markt S.R.L.

Obiect: interzicerea accesului în magazinele proprii a persoanelor nevaccinate sau care nu fac dovada trecerii prin boală în cazul virusului SARS-COV-2

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate
DM Drogerie Markt S.R.L.

II. Procedura de citare a părților

3. În temeiul art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

4. Prin adresa înregistrată sub nr. 9193/15.12.2021 a fost citată petenta, iar prin adresa înregistrată sub nr. 9474/15.12.2021 a fost citată partea reclamată. Citarea a fost realizată fără acordarea unui termen de audieri, în contextul situației epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, solicitându-se părților precizarea acordului privind soluționarea speței, fie în lipsă (cu comunicarea de note scrise/ puncte de vedere în scris, în vederea îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 11 alin. 2 și art. 38 din Ordinul nr. 144/2008 privind aprobarea Procedurii interne de soluționare a petițiilor și sesizărilor la CNCD), fie cu acordarea de termen pentru audiere la sediul CNCD. Citațiile au fost transmise părților cu poșta română, cu formular de confirmare de primire, la dosar existând dovada primirii corespondenței de către partea reclamată. Plicul conținând citația adresată petentei a fost returnat la sediul instituției cu specificația „*Expirat termen păstrare. Aprobă înapoieră*”. Citațiile au fost de asemenea transmise părților prin e-mail, existând la dosar dovada transmiterii.

5. Procedură legal îndeplinită.

6. Părțile și-au exprimat acordul privind judecarea în lipsă.

7. Prin adresa înregistrată sub nr. 24/03.01.2022 partea reclamată a depus un punct de vedere, care a fost transmis petentei prin adresa nr. 339/14.01.2022.
8. Prin adresa înregistrată sub nr. 339/14.01.2022 s-a comunicat petentei posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate în apărarea sa de către partea reclamată.
9. Prin adresa înregistrată sub nr. 581/25.01.2022 petenta a depus note scrise, care au fost transmise părții reclamate prin adresa nr. 1620/03.03.2022.
10. Prin adresa înregistrată sub nr. 1620/03.03.2022 s-a comunicat părții reclamate posibilitatea de a formula concluzii scrise raportat la aspectele invocate în notele scrise de către petentă.
11. Prin adresa înregistrată sub nr. 2156/24.03.2022 partea reclamată a depus concluzii scrise.

III. Susținerile părților conform obiectului dosarului

Susținerile petentei

12. Prin petiția înregistrată sub nr. 9193/07.12.2021 petenta susține că în data de 05.12.2021 s-a deplasat la două magazine ale societății reclamante din București (*aflate în ..*) și a constatat faptul că angajații acestei societăți nu permiteau accesul în locații persoanelor care nu prezentau dovada vaccinării împotriva SARS-CoV-2 sau a trecerii prin boală în ultimele 180 de zile.
13. Petenta susține că societatea partea reclamată este o societate comercială care a interpretat în mod abuziv și discriminatoriu dispozițiile H.G. 1183/08.11.2021, în condițiile în care este o unitate comercială cu desfacere de produse alimentare, băuturi alcoolice și non-alcoolice. Mai mult de atât societatea, prin magazinele pe care le are deschise, comercializează atât produse de igienă strictă (pastă de dinți, periuțe de dinți, săpun, șampon, etc), cât și suplimente alimentare, mâncare de copii, produse de igienă intimă pentru femei detergenți, etc.
14. Petenta susține că, prin interzicerea accesului în magazinele proprii a persoanelor nevaccinate sau care nu fac dovada trecerii prin boală în cazul virusului SARS-COV-2, se încalcă dreptul la sănătate al acestor persoane, aducându-se grave prejudicii acestor persoane.
15. Petenta precizează că, prin art. 12 pct. 9 din anexa 3 a HG 1183/08.11.2021, persoanele care nu fac dovada vaccinării împotriva virusului SARS-COV-2 sau a trecerii prin boală în ultimele 180 de zile sunt exceptate de la a li se interzice accesul în unitățile de alimentație publică în care se comercializează produse alimentare și băuturi alcoolice sau nealcoolice aflate în afara centrelor comerciale, târgurilor, bălciurilor și talciocurilor, cu purtarea măștii de protecție și respectarea normelor de protecție sanitară.
16. Petenta susține că este discriminatorie și nelegală încălcarea dreptului la alimentație și la sănătate al unei persoane pe motiv că nu prezintă o dovadă a vaccinării anti-covid sau a trecerii prin boală, în condițiile în care societatea comercială vinde produse de strictă necesitate pentru igiena personală, produse care vizează menținerea unei stări de sănătate optime, produse pentru bebeluși sau mâncare pentru animale.
17. Petenta susține că îngrădirea accesului persoanelor nevaccinate împotriva virusului SARS-COV-2 sau a celor care nu pot face dovada trecerii prin boală în magazinele

societății comerciale de către partea reclamată este de notorietate, orice încercare de intrare în aceste locații izbindu-se de refuzul personalului de a permite accesul.

18. Prin notele scrise înregistrate sub nr. 581/25.01.2022, petenta arată că, din documentele depuse la dosarul cauzei, rezultă faptul că s-au formulat apărări, fiind atașată o împuternicire avocațială prin care reprezentantul convențional societatea profesională de avocați a încercat să demonstreze faptul că ar fi primit mandat special din partea persoanei juridice reclamate pentru a formula „*punctul de vedere*”. Or, din lectura documentului denumit împuternicire avocațială, se observă faptul că acest document nu indică numărul de contract de asistență (rubrica dedicată indicării contractului de asistență juridică fiind goală) și nici semnătura reprezentantului legal al persoanei juridice pe contractul de asistență juridică. Lipsa acestora denotă faptul că persoana juridică reclamată nu a împuternicit în mod expres avocatul să formuleze punctul de vedere și să asigure asistarea și reprezentarea în condițiile în care presupusul avocat al persoanei juridice ar susține că există, totuși, înregistrarea contractului de asistență juridică, afirmația ar fi un fals cu consecințele penale deoarece, la data comunicării corespondenței către CNCD nu există înregistrarea legală.

19. În continuare, petenta susține că din verificarea împuternicirii avocațiale se poate constata faptul că aceasta nu poartă semnătura reprezentanților persoanei juridice reclamante și nici ștampila persoanei juridice; lipsa semnăturii reprezentanților legali ai persoanei juridice pe împuternicirea avocațială și pe contractul de asistență juridică denotă faptul că persoana juridică nu a mandatat în mod legal reprezentantul avocat să îi susțină interesele și ca urmare este de natură a înlătura susținerile formulate de persoana juridică prin reprezentant avocat, ca fiind formulate de o persoană fără calitatea de mandatar.

20. Prin raportare la punctul de vedere al părții reclamate în care se precizează că obiectului de activitate sub care activează nu încadrează societatea în temeiul de drept reprezentat de art. 12 alin. 9 din Anexa Măsuri pentru diminuarea impactului de risc la HG nr. 1183/2021.

21. În magazinele specializate ale pății reclamate se comercializează inclusiv produse alimentare și băuturi nealcoolice, începând cu mâncare pentru bebeluși și continuând cu sortimente de pâine biscuiți, covrigei, napolitane, făinuri, oțeluri, fineturi, ceaiuri din plante, lapte, suplimente alimentare, creme, tratament pentru afecțiuni, apă îmbuteliată, ceaiuri îmbuteliate și sucuri carbogazoase, inclusiv suplimente alimentare și alte dispozitive medicale, toate aceste informații fiind regăsite pe site-ul oficial al persoanei juridice care se găsește în limba română, precum și în magazinele fizice de pe întreg teritoriul țării.

22. Partea reclamată nu recunoaște că are spre comercializare și produse care i-ar obliga să permită accesul liber al populației în magazine ori nu are la oficialitățile române înregistrată activitatea de comercializare a produselor alimentare și a suplimentelor alimentare, ambele aspecte fiind sancționabile conform legilor în vigoare.

23. Din verificarea site-ului oficial rezultă că persoana juridică reclamată are spre comercializare în magazinele sale alimente și băuturi nealcoolice, astfel că art. 12 alin. 9 din Anexa la HG nr. 1163/2021 privind Măsuri pentru diminuarea impactului de risc obligă reprezentanții societății să permită accesul oricărei persoane la achiziționarea produselor

alimentare de strictă necesitate, fără nicio restricție impusă de vaccinare/nevaccinare deoarece aceste produse sunt de strictă și urgentă folosință.

24. Din interogarea site-ului oficial al persoanei juridice reclamante, precum și din magazinele fizice, se poate constata faptul că aceasta are la comercializare suplimente alimentare, plasturi, alcool dezinfectant, precum și alte dispozitive medicale; conform *Ordinului Ministerului Sănătății Publice nr. 1069 din data de 19 iunie 2007 pentru aprobarea Normelor privind suplimentele alimentare (publicat în Monitorul Oficial al României nr. 455 din data de 5 iulie 2007)*, anexa 1, art. 2, suplimentele alimentare sunt definite ca fiind produsele alimentare al căror scop este să completeze dieta normală și care sunt surse concentrate de nutrienți sau alte substanțe cu efect nutrițional ori fiziologic, separat sau în combinație, comercializate sub formă de doză, cum ar fi: capsule, pastile, tablete, pilule și alte forme similare, pachete de pulbere, fiole cu lichid, sticle cu picurător și alte forme asemănătoare de preparate lichide sau pulberi destinate consumului în cantități mici, măsurabile; raportat la dispozițiile art. 3 din ordinul indicat mai sus, suplimentele alimentare pot fi comercializate în România numai dacă respectă prevederile prezentelor norme; suplimentele alimentare sunt supuse unui control strict de către autoritățile statului, având în vedere impactul pe care acestea le pot avea asupra corpului unui om; pentru întărirea controlului autorităților asupra acestor produse, *Ordinul Ministrului Sănătății nr. 1069 din data de 19 iunie 2007*, în art. 10, specifică faptul că, *„pentru facilitarea unei monitorizări eficiente a suplimentelor alimentare, producătorul, importatorul sau persoana responsabilă cu plasarea produsului pe piață în România trebuie să notifice autoritatea competentă, respectiv Autoritatea de Sănătate Publică din cadrul Ministerului Sănătății Publice”*; or impunerea notificării Ministerului Sănătății cu privire la o serie de produse comercializate prin magazinele persoanei juridice reclamante denotă faptul că aceasta se comportă ca o unitate farmaceutică; mai mult de atât, prin magazinele proprii, persoana juridică reclamată comercializează și o serie de dispozitive medicale, respectiv spray cu soluții pentru nas, ochelari de vedere cu dioptrii, lentile de contact etc., ceea ce denotă faptul că persoana juridică avea obligația să permită accesul liber tuturor cetățenilor, fără nicio restricție și fără discriminare.

25. Conform Hotărârii nr. 94 din data de 25.10.2021 a Comitetului Național pentru Situații de Urgență, art. 1 alin. 1 se propunea că *„accesul în incintele operatorilor economici care au ca obiect principal de activitate comercializarea produselor nealimentare să fie permis doar persoanelor care sunt vaccinate împotriva virusului SARS-CoV-2 și pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare, respectiv persoanelor care se află în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2”*; la art. 1 alin. 2 al aceleiași dispoziții legale se spune că *„măsura prevăzută la alin. (1) nu se aplică unităților farmaceutice dispuse în afara comerciale precum și benzinăriilor”*.

26. Persoana juridică reclamată a preluat o propunere a Comitetului Național pentru Situații de Urgență și a aplicat-o ca pe o obligativitate față de cetățenii nevaccinați sau netrecuți prin boală/netestați, producând grave tulburări de percepție acestora, persoanele respective fiind umilite, batjocorite, fugărite prin magazin și date afară din incinte, mai mult sau mai puțin brutal către angajați, pe motiv că nu ar prezenta dovada vaccinării/trecerii prin boală/testare.

27. Aceste discriminări față de cetățeni au fost făcute în contextul în care măsura „restrictivă” a Comitetului Național pentru Situații de Urgență era doar o propunere a acestuia, nefiind instituită printr-o hotărâre a acestui organism fără putere decizională, hotărâre fără putere de lege dar care a impus restricții fără a fi trecute prin filtrul Parlamentului României, așa cum impune Constituția în astfel de situații;

28. Reprezentanții persoanei juridice reclamate aveau cunoștință de faptul că aplică cetățenilor măsuri restrictive profund discriminatorii, care doar au fost propuse de autorități, propunerea autorităților de instituire a măsurilor restrictive fiind emisă printr-un act fără putere de lege, emis cu încălcarea dispozițiilor constituționale.

Sușținerile părții reclamate

29. Prin punctul de vedere înregistrat sub nr. 24/03.01.2022, partea reclamată susține că acuzația privind încălcarea dreptului la sănătate al persoanelor nevaccinate sau care nu fac dovada trecerii prin boala cauzată de virusul SARS-COV-2 și prejudicierea acestora, prin interzicerea accesului în magazinele proprii, este vădit nefondată și are la bază confuzia asupra calității subscrisei și încadrarea eronată într-o categorie de entități juridice.

30. În continuare partea reclamată susține că potrivit *Anexei Măsuri pentru diminuarea impactului tipului de risc la H.G. nr. 1183/2021*, publicată în M.Of. al României nr. 1070/2021, art. 12 alin. 9: *“accesul persoanelor care nu fac dovada vaccinării, testării sau vindecării de infecția cu virusul SARS-CoV-2 este permis în lăcașurile de cult, unde se desfășoară activitatea cultelor religioase, inclusiv slujbele și rugăciunile colective și în unitățile de alimentație publică în care se comercializează produse alimentare și băuturi alcoolice sau nealcoolice aflate în afara centrelor comerciale, târgurilor bâlciurilor și talciocurilor, cu purtarea măștii de protecție și respectarea normelor de protecție sanitară”*. Astfel, textul de lege permite accesul persoanelor care nu fac dovada vaccinării testării sau vindecării de infecția cu virusul SARS-CoV-2 în lăcașurile de cult, unde se desfășoară activitatea cultelor religioase, inclusiv slujbele și rugăciunile colective, și în unitățile de alimentație publică în care se comercializează produse alimentare și băuturi alcoolice sau nealcoolice aflate în afara centrelor comerciale, târgurilor, bâlciurilor și talciocurilor, cu purtarea măștii de protecție și respectarea normelor de protecție sanitară.

31. Magazinul reclamat nu se încadrează în niciuna dintre locațiile la care face referire în mod expres textul de lege, nefiind nici lăcaș de cult și nici unitate de alimentație publică.

32. Obiectul principal de activitate al DM este *„Comerț cu amănuntul al produselor cosmetice și de parfumerie, în magazine specializate (CAEN 4775)”*, nefiind așadar "unitate de alimentație publică" și nici nu poate fi asimilată acestora.

33. Unitățile de administrație publică sunt reglementate de *O.G. nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România, publicată în M.Of. al României nr. 309/1998 (art. 2 lit. (d) și (n))* și de *H.G. nr. 843/1999 privind încadrarea pe tipuri a unităților de alimentație publică neincluse în structurile de primire turistice, publicată în M.Of. al României nr. 510/1999 (art. 1 și Anexa 1)*.

34. Comercializarea de alimente, băuturi alcoolice sau nealcoolice nu reprezintă un criteriu după care se stabilește excluderea sau includerea în categoria unităților de alimentație publică.

35. În subsidiar, partea reclamată arată că textul de lege indicat de petentă, mai exact art. 1 pct. 2 lit. e) pct. iv) din O.G. nr. 137/2000, nu reglementează vreo formă de discriminare.

36. Partea reclamată a solicitat soluționarea speței și în lipsă.

37. În probațiune, partea reclamată anexează certificatul de înregistrare și împuternicire avocațială.

38. Prin concluziile scrise înregistrate sub nr. 2156/24.03.2022 partea reclamată susține că afirmațiile petentei cu privire la lipsa calității de reprezentant a părții reclamate în persoana SCA STĂNILĂ ȘI ASOCIAȚII sunt neîntemeiate deoarece D.M. este reprezentată legal de SCA STĂNILĂ ȘI ASOCIAȚII (avocat dr. ..) în baza Contractului de asistență juridică nr. B-TM-SCPA-STĂNILĂ ȘI ASOCIAȚII/128/2003-216/27.10.2021, obiectul contractului constând în: a) consultanță juridică (redactare/verificare contracte pentru obiectul de activitate al clientului, solicitate de acesta sau provenite de la partenerii de afaceri ai clientului; redactare/verificare acte adiționale la contractele încheiate și aflate în curs de executare, pentru obiectul de activitate al clientului, solicitate de acesta sau provenite de la partenerii de afaceri ai clientului; redactare notificări privind executarea unor obligații contractuale; redactare opinii legale pentru obiectul de activitate al clientului; urmărire/informare/explicare acte legislative cu impact pentru obiectul de activitate al clientului; redactare cereri de chemare în judecată; redactare cereri arbitrale; redactare întâmpinări și orice alte acte specifice procesului civil; redactare plângeri penale și orice alte acte specifice procesului penal; asistare și reprezentare în fața oricărei autorități publice din România; asistare și reprezentare negocieri cu parteneri de afaceri; asistare și reprezentare în fața oricărui birou notarial din România, în vederea încheierii de acte autentice; întocmire și redactare due diligence-uri); b) litigii comerciale, fiscale, civile imobiliare, penale, drept penal al afacerilor, administrative/achiziții publice (asistare și reprezentare în fața oricărei instanțe de judecată din România; asistare și reprezentare în fața oricărui parchet din România; asistare și reprezentare în fața oricărei curți de arbitraj din România). De asemenea afirmațiile petentei în legătură cu valabilitatea contractului de asistență juridică sunt neavenite în primul rând pentru că petenta nu cunoaște regimul juridic al acestuia și în al doilea rând pentru că obiectul prezentului dosar nu îl constituie verificarea legalității contractului de asistență juridică iar împuternicirea avocațială reprezintă un mandat special, raportat la dispozițiile art. 126 alin. 3 din Statutul Profesiei de Avocat; conform Anexei nr. II la Statutul Profesiei de Avocat (clauză care există și pe împuternicirea depusă la dosar și poate fi lecturată cu ușurință), semnătura clientului nu este necesară în situația în care forma de exercitare a profesiei de avocat atestă identitatea părților, a conținutului și data contractului de asistență juridică în baza căruia s-a eliberat împuternicirea, condiție îndeplinită în speță.

39. Față de fondul cauzei, partea reclamată susține că afirmațiile petentei sunt neîntemeiate, astfel cum a fost prezentat în punctul de vedere depus la dosarul cauzei.

40. În plus partea reclamată precizează că nu sunt reale nici susținerile și acuzațiile petentei precum că s-ar fi încercat ascunderea informației privind comercializarea unor anumite alimente și produse în magazinele reclamate. Activitatea comercială a părții reclamate se desfășoară conform autorizațiilor și avizelor eliberate de instituțiile competente, autorizații și avize prin prisma cărora se prezumă legalitatea operațiunilor comerciale derulate de subscrisa, iar înșirarea unor texte de lege nu are nicio relevanță

juridică; de asemenea, partea reclamată susține că petenta nu a făcut dovada contestării acestor acte administrative, care se bucură de o prezumție de legalitate, fiind emise de autorități publice din România cu competențe în domeniu.

IV. Cadrul legal aplicabil

41. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 - Statul roman

„(3) România este stat de drept, democratic și social în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate. ”

Art. 4 - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială. ”

Art. 15 - Universalitatea

„(1) Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea. ”

Art. 16 – Egalitatea în drepturi

” (1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate, în condițiile legii, de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară. Statul român garantează egalitatea de șanse între femei și bărbați pentru ocuparea acestor funcții și demnități.

(4) În condițiile aderării României la Uniunea Europeană, cetățenii Uniunii care îndeplinesc cerințele legii organice au dreptul de a alege și de a fi aleși în autoritățile administrației publice locale.”

Art. 20 - Tratatul internațional privind drepturile omului

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.”

Art. 26 - Viața intimă, familială și privată

„(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.

(2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.”

Art. 29 - Libertatea conștiinței

„(1) Libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nici o formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale.

(2) Libertatea conștiinței este garantată ea trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc.

(3) Cultele religioase sunt libere și se organizează potrivit statutelor proprii, în condițiile legii.

(4) În relațiile dintre culte sunt interzise orice forme, mijloace, acte sau acțiuni de învrăjbire religioasă.

(5) Cultele religioase sunt autonome față de stat și se bucură de sprijinul acestuia, inclusiv prin înlesnirea asistenței religioase în armată, în spitale, în penitenciare, în azile și în orfelinate.

(6) Părinții sau tutorii au dreptul de a asigura, potrivit propriilor convingeri, educația copiilor minori a căror răspundere le revine.”

Art. 34 - Dreptul la ocrotirea sănătății

„(1) Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat. (2) Statul este obligat să ia măsuri pentru asigurarea igienei și a sănătății publice. (3) Organizarea asistenței medicale și a sistemului de asigurări sociale pentru boală, accidente, maternitate și recuperare, controlul exercitării profesiilor medicale și a activităților paramedicale, precum și alte măsuri de protecție a sănătății fizice și mentale a persoanei se stabilesc potrivit legii.”

Art. 53 - Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav. (2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”

O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată²

Art. 2

„(1) În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale

Art. 14 Interzicerea discriminării:

"Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație."

Art. 17 Interzicerea abuzului de drept

„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor

V. Motivele de fapt și de drept

42. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra unui tratament diferențiat aplicat persoanelor nevaccinate, petentei fiindu-i condiționat accesul în 2 locații ale părții reclamante de prezentarea certificatului verde.

43. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare republicată. Astfel, Colegiul analizează în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000.

44. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, prin discriminare se înțelege acel tratament diferențiat ce are la bază un criteriu, dintre cele prevăzute în lege, și care are drept scop sau efect un tratament injust raportat la o speță dată.

45. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoge sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

46. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

47. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

48. Art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 nu conține o listă exhaustivă a criteriilor de discriminare, deoarece criteriile *expressis verbis* enumerate de lege sunt completate cu sintagma „sau orice alt criteriu” ceea ce, practic, oferă posibilitatea reținerii și a altor criterii nespecificate de lege, în săvârșirea unei fapte de discriminare.

49. În ipoteza în care criteriul invocat ar putea fi încadrat în categoria “orice alt criteriu”, acesta trebuie să fie identificat și să reprezinte o caracteristică specifică a persoanei care se consideră discriminată, caracteristică care să aibă un caracter inalterabil (ex. gen, culoarea pielii, vârsta, dizabilitatea, boală cronică etc.) și deci care nu poate fi schimbată prin voința individului, sau care să aibă un caracter identitar, care să fie parte a identității individului (ex. religie, convingeri, etc.), într-un mod similar criteriilor protejate de lege.

50. Criteriul indicat de petentă, care a stat la baza presupusului tratament diferențiat o reprezintă categoria persoanelor nevaccinate, care nu deține certificat verde.

51. Condiția criteriului ca mobil determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca element care este concretizat, materializat, care constituie cauza actului sau faptei de discriminare, și care, în situația inexistenței sau, după caz, a îndeplinirii condiției criteriului, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată hotărâtor de existența unui criteriu, ceea ce presupune o relație de

cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul invocat în situația persoanei care se considera discriminată.

52. Prin raportare la cele menționate mai sus, Colegiul director reține faptul că inclusiv Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prin art. 14, nu protejează împotriva oricărui tratament diferențiat, ci doar împotriva acelora care se bazează pe o caracteristică identificabilă, obiectivă sau personală ori pe „statut”, pe baza cărora o persoană sau un grup de persoane se diferențiază între ele. (CtEDO, hot. Clift c. Regatului Unit, 13 iulie 2010, §55).

53. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu rasă, etnie sau religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al O.G. nr. 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratament diferențiat) și impun a analiza un criteriu interzis (origine rasială, etnie, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri, etc.) invocat de petenți, constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

54. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoge și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoge sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoge sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

55. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoge, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

56. Constituția României la art. 20 prevede: (1) *„Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*

(2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.*”

57. De asemenea, potrivit art. 53 din Constituția României, restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți trebuie să îndeplinească două condiții: a) de formă și b) de fond

a) poate fi restrâns numai prin lege,

- numai dacă se impune, potrivit situațiilor enumerate în alin. (1) din art. 53 din Constituția României, și

- poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică;

- măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o,

b) să fie aplicată în mod nediscriminatoriu, și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.

a) Condiții de formă – poate fi restrânsă numai prin lege – art. 53 alin. (1) din Constituția României. Restrângerea trebuie *„să se fundamenteze pe o normă juridică din dreptul intern, care trebuie să fie accesibilă în mod adecvat și să fie clară, să fie formulată cu suficientă precizie pentru a permite celor cărora li se aplică să-și alinieze comportamentul și, dacă este necesar, cu avizul potrivit, să se prevadă, într-o măsură rezonabilă având în vedere circumstanțele date, precum și consecințele pe care le poate avea o anumită acțiune”* (a se vedea CASE OF VAVŘIČKA AND OTHERS v. THE CZECH REPUBLIC, pct. 266).

b) Condiții de fond - Existența unui scop legitim:

- protecția sănătății persoanelor fizice, beneficiari ai serviciilor de sănătate asigurate de sistemul de sănătate, astfel cum este definit de proiectul de lege; și

- asigurarea funcționării sistemul de sănătate,

- în condițiile pandemiei generate de virusul SARS-CoV-2.

58. Colegiul director constată că restrângerea unor drepturi și libertăți, urmărește un scop legitim, se subsumează scopurilor prevăzute la art. 53 alin. (1) din Constituția României:

- apărarea vieții și a sănătății cetățenilor, persoane fizice beneficiari ai serviciilor de sănătate,

- apărarea vieții și a sănătății cetățenilor care nu pot fi vaccinați, întrucât nu au atins vârsta de vaccinare, există o recomandare medicală împotriva vaccinării, sau chiar dacă se vaccinează, din cauze medicale, nu dezvoltă anticorpi,

- prevenirea consecințelor dezastrului provocat de pandemia COVID-19, în special cea ce se cunoaște sub denumirea de "valul 4",

- eradicarea, stoparea pandemiei COVID-19, și ridicarea restricțiilor generate din cauza pandemiei,

- atenuarea efectelor negative ale pandemiei COVID-19 asupra societății și a economiei.

59. O restricție sau limitare va fi considerată *„necesară într-o societate democratică”* pentru atingerea unui scop legitim dacă răspunde unei *„necesități sociale stringente”*. De asemenea, motivele invocate de legiuitor pentru a justifica limitarea sunt *„relevante și suficiente”*, respectiv proporționale cu scopul urmărit (a se vedea CASE OF VAVŘIČKA AND OTHERS v. THE CZECH REPUBLIC, pct. 273).

60. CEDO a reiterat în jurisprudența sa stabilită că noțiunea de „*necesitate într-o societate democratică*” implică o nevoie socială urgentă căreia îi corespunde interferența în joc și, în special, că această interferență este proporțională cu scopul legitim urmărit (*Dudgeon împotriva Regatului Unit*, punctele 51-53). În cazul specific *Solomakhin v Ucraina*, în care reclamantul a fost vaccinat involuntar împotriva difteriei, în timpul unei epidemii, Curtea propune două criterii pentru evaluarea necesității unei astfel de interferențe într-o societate democratică:

- ✓ considerații privind sănătatea publică care necesită controlul răspândirii bolilor și
- ✓ evaluarea în mod individual dacă au fost luate măsurile de precauție necesare cu privire la caracterul indispensabil al vaccinării.

61. În cauza *Boffa și alții împotriva San Marino*, CEDO a subliniat că autoritățile naționale beneficiază de o anumită marjă de apreciere, a cărei amploare depinde nu numai de scopul ingerinței, ci și de forma acesteia (p. 35). Curtea a arătat, că măsura luată nu a depășit marja de apreciere de care se bucură Statul, întrucât în majoritatea țărilor a existat o campanie similară de vaccinare, care obligă persoanele să nu pună în pericol sănătatea altora, acolo unde propria viață nu este în pericol (p. 35).

62. În mod similar, în cazul *Martorilor lui Iehova de la Moscova împotriva Rusiei*, care s-a referit la vaccinarea obligatorie în timpul unei epidemii, CEDO a subliniat că „*libera alegere și autodeterminare sunt ele însele elemente constitutive fundamentale ale vieții și că, în absența oricărui indiciu al necesității de a proteja terții, statul trebuie să se abțină de la a interveni în libertatea individuală de alegere în sfera îngrijirii sănătății, deoarece o astfel de ingerință nu poate decât să diminueze și nu să sporească valoarea vieții*” (pct. 136). Procedând astfel, Curtea a indicat că dreptul la viață privată ar putea fi, în principiu, limitat pentru protecția terților.

63. Aspecte similare au fost analizate atât în Italia cât și în Ungaria în cadrul instanțelor constituționale. În Ungaria¹ se impunea potrivit legii atacate ca angajații din sistemul serviciilor medicale, în scopul protecției sănătății și a vieții cetățenilor, au obligația să se vaccineze:

- ✓ până la data de 1 septembrie – în cazul unui vaccin cu o singură doză,
- ✓ prima doză până la data de 15 septembrie – în cazul vaccinului cu două doze, a doua doză urmând a fi inoculată în mod obligatoriu până la data stabilită de medic, și
- ✓ inocularea cu a treia doză până la data stabilită de medic. În finalul deciziei, Curtea Constituțională a Ungariei respinge capătul de cerere al reclamantilor prin care aceștia invocă faptul că sunt obligați să se inoculeze cu vaccinuri care se află în fază experimentală. Curtea respinge acest argument, arătând că toate vaccinurile Covid-19 sunt autorizate de instituțiile competente de la nivelul UE, cât și de instituția legal competentă din Ungaria.

64. În ceea ce privește Decizia nr. 7045 din 20 octombrie a Consiliul de Stat din Italia, Secția a III-a, 20 octombrie 2021, nr. 7045 - Legitimitatea vaccinării obligatorii în temeiul art. 4 din decretul legislativ 44/2021, Consiliul de stat a analizat, preliminar, capătul de cerere al reclamantilor referitor la caracterul experimental și nesigur al vaccinurilor Covid-19.

¹ Decizia Curții Constituționale din Ungaria în dosarul nr. IV/3010/2021 din 03 decembrie 2021

65. În final, Consiliul de stat consacră principiul complementarității drepturilor fundamentale ale omului, arătând următoarele: logica așa-zisului drept tiranic, adică acel drept care nu intră în echilibru adecvat cu drepturi egale, convenite altora, sau cu drepturi diferite, protejate tot de Constituție, și pretind a fi întotdeauna și în orice caz satisfăcute, fără nicio limită, este, de altfel, străină unei ordini democratice, deoarece „conceptul de limită este inerent conceptului de drept” și a fost întotdeauna respins în mod expres chiar și de Curtea Constituțională care, după cum se știe, a clarificat că drepturile protejate de Constituție inclusiv cel de autodeterminare - se află într-o relație de integrare reciprocă și nu este posibil să se identifice unul dintre ele care să aibă prevalență absolută asupra celorlalte deoarece, dacă aceasta nu au fost cazul, „extinderea nelimitată a unuia dintre (par. 42.9 din decizie); trebuie să reamintim valoarea fundamentală a solidarității, piatra de temelie, după cum s-a mai spus, a ordinii noastre constituționale și, împreună cu aceasta, acele obligații fundamentale de asistență și protecție reciprocă, pentru sine și pentru ceilalți, de asemenea, ele stau la baza Constituției noastre (art. 2 din Constituție), obligații care leagă fiecare individ de celălalt, indisolubil, într-un „lanț social” și în acel „pact de solidaritate” între individ și comunitate care, potrivit aceleiași Curți Constituționale, stă la baza oricărei vaccinări, fie că este obligatorie sau recomandată. (par. 43 din decizie).

66. Intensitatea pandemiei de coronavirus și gradul său de impredictibilitate justifică existența unei marje mai largi de apreciere de care se bucură statele în aceste circumstanțe. În ciuda prerogativelor lor, statele ar trebui să încerce să găsească un echilibru corect între dreptul la viață privată, pe de o parte, și protecția sănătății publice, pe de altă parte.

67. Statul are o marjă de apreciere pe care o fundamentează pe date, analize și rapoarte privind situația pandemică. Astfel: *„Pandemia de COVID-19 provocată de virusul SARS-Cov-2 are câteva caracteristici specifice, care au fost consemnate pe parcursul evoluției acesteia, respectiv transmiterea pe cale aerogenă, perioada de incubație între 2-14 zile, o rata de contagiozitate >5 pentru varianta Delta. Pana in prezent nu s-a reușit dezvoltarea unui antiviral eficace, virusul SARS-CoV-2 fiind un virus nou, cu care organismul uman nu s-a confruntat anterior. Pana la data elaborării prezentului act normativ la nivel mondial s-au înregistrat peste 230 milioane de cazuri de COVID-19 și peste 4.7 milioane decese atribuibile acestei boli. În Romania au fost notificate peste 1.26 milioane cazuri și peste 35800 decese.*

Pentru controlul acestei pandemii s-au utilizat inițial măsurile non-farmaceutice, precum purtarea măștilor de protecție, menținerea unei distanțe fizice, igiena corespunzătoare a mâinilor, testarea periodică a persoanelor care prezintă simptomatologie specifice și izolarea persoanelor infectate, masuri care au eficacitate parțială și limitată în timp, fiind, pe de alta parte, foarte perturbatoare din punct de vedere socio-economic. Odată cu apariția vaccinării, pandemia a început să fie controlată mai bine, în special în statele care au progresat rapid cu acoperirea vaccinală. Vaccinurile împotriva COVID-19 și-au dovedit eficacitatea atât în scăderea transmisibilității, a riscului de boala, cât și în scăderea riscului de a ajunge la forme severe, care sa colmateze sistemele de sănătate. Potrivit raportărilor oficiale din numărul total al deceselor provocate de Corvid 19 peste 90% sunt persoane nevaccinate.

Personalul medical reprezintă una dintre categoriile profesionale cele mai expuse la riscul de îmbolnăvire de COVID și implicit devine transmitător al infecției atât către pacienți, cât și către membrii de familie. Pacienții reprezintă cea mai vulnerabilă categorie în a dezvolta forme severe ale bolii, datele statistice, raportările zilnice demonstrând faptul că persoanele care prezintă afecțiuni sunt categoriile cele mai afectate, iar măsurile care trebuie avute în vedere pentru protejarea acestora trebuie să fie adoptate în regim de urgență.

De asemenea, personalul Inspectoratului General pentru Situații de Urgență și cel al Inspectoratului General de Aviație al Ministerului Afacerilor Interne, alături de serviciile publice de ambulanță și unitățile și compartimentele de primiri urgențe sunt parte a Sistemului Național de Asistență Medicală de Urgență Prim ajutor Calificat, astfel cum este reglementat prin Titlul IV din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare.

Echipajele de prim ajutor calificat, anestezie terapie intensivă și cele de salvare aeriană ale Serviciului Mobil de Urgență Reanimare și Descarcerare sunt formate din cadre militare - pompieri special pregătiți în acordarea primului ajutor calificat și piloți, parte din echipajul medical. Pe lângă echipajele care acordă asistență medicală de urgență participă la intervenții operative și pompieri pregătiți pentru stingerea incendiilor. Astfel, se poate constata faptul că, pe lângă cadrele medicale din unitățile sanitare publice, pompierii și piloții participă la misiuni de acordare a asistenței medicale de urgență și misiuni de stingere a incendiilor, prezentând același grad ridicat de expunere la riscul epidemiologic cauzat de virusul SARS-CoV-2. Totodată, pentru a asigura organizarea sistemului de sănătate în condițiile crizei sanitare generate de pandemia de Covid 19, funcționarea instituțiilor care asigură conducerea și coordonarea sistemului de sănătate, respectiv Ministerul Sănătății, direcțiile de sănătate publică și celelalte instituții subordonate ministerului, Casa Națională de Asigurări de Sănătate și casele de asigurări de sănătate, este absolut esențială. În acest sens, este necesar ca personalul acestor instituții să beneficieze de o protecție cât mai mare la infectarea cu Sars-Cov-2 astfel încât rata de indisponibilizare a acestor categorii de personal să fie cât mai redusă.

La momentul actual, la nivel european, se înregistrează o tendință de creștere majoră în evoluția infectării cu virusul SARS-Cov-2. În anumite țări, printre care și România, care se distinge printr-o rată de vaccinare mică, față de media Uniunii Europene, ceea ce relevă expunerea mai mare la pericolul răspândirii virusului. În anul 2020 la nivelul unităților sanitare, în rândul personalului angajat au existat multiple focare, aceste evenimente generând situații în care activitatea medicală a fost perturbată fie prin suspendarea activității, fie prin desfășurarea acesteia în condiții deficitare, situații care s-au reflectat în calitatea serviciilor medicale oferite pacienților.

Nu în ultimul rând s-au înregistrat multiple pierderi de vieți omenești în rândul personalului medical. Ca urmare, pentru a proteja pacienții (beneficiarii serviciilor medicale) de riscul de infectare cu SARS-CoV-2 și pentru a menține starea de sănătate a personalului medical și funcționarea în parametri adecvați a sistemului de sănătate, este necesar să fie adoptate cele mai potrivite măsuri pentru asigurarea unui mediu sigur unităților sanitare.”

68. Colegiul director analizează dacă persoanele care posedă certificat verde COVID-19 se află într-o situație comparabilă cu cei care nu posedă acest certificat, astfel, drept consecință, cei din urmă având restricții în anumite domenii.

69. Colegiul director va avea în vedere rezultatele cercetărilor științifice de la nivel mondial și național, existente la momentul analizei introducerii acestui certificat, precum cele ale Organizației Mondiale a Sănătății. În acest demers, scopul Colegiului director nu este de a adopta o poziție sau alta între rezultatele cercetărilor științifice, întrucât o astfel de analiză ar depăși competențele legale ale instituției.

70. Astfel, potrivit OMS, instrumentul primordial, sigur și eficient al luptei împotriva pandemiei Covid-19, îl reprezintă accesul echitabil la vaccinuri, din aceste motive OMS sprijină cercetările pentru producția și folosirea vaccinurilor².

71. Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) a subliniat că *„în comunitatea științifică globală este acceptat în sens larg că, modalitatea cea mai eficientă de a depăși COVID-19 este realizarea peste tot în lume a vaccinării în masă a populației”*.

72. Uniunea Europeană consideră programul de vaccinare ca fiind cel mai important instrument în lupta împotriva pandemiei COVID-19: *„(a) pandemia Covid-19 provoacă pierderi umane și economice extreme asupra Uniunii Europene și a lumii. Cheia unei soluții de durată la criză constă cu siguranță în dezvoltarea și implementarea unui vaccin eficient și sigur împotriva virusului”* – se arată în Strategia privind vaccinurile anti COVID-19 a Comisiei Europene publicate la data de 1 iunie 2020.

73. În ceea ce privește principiul egalității în drepturi, Curtea Constituțională a României a reținut într-o jurisprudență constantă, „că acesta presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. Ca urmare, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, Decizia nr. 476 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 11 iulie 2006, Decizia nr. 573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011, sau Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014, paragraful 55, Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015, paragraful 23).

74. Principiul egalității în drepturi nu înseamnă uniformitate, încălcarea principiului egalității și nediscriminării existând atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără o motivare obiectivă și rezonabilă, sau dacă există o disproporție între scopul urmărit prin tratamentul inegal și mijloacele folosite.

75. Nesocotirea principiului egalității are drept consecință neconstituționalitatea discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea principiului. Curtea a mai stabilit că discriminarea se bazează pe noțiunea de „excludere de la un drept” (Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 21 octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 25 februarie 1994), iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau

² <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>

accesul la beneficiul dreptului” (a se vedea Decizia CCR nr. 657 din 17 octombrie 2019, pct. 16).

76. Măsurile contestate se circumscriu sferei drepturilor care pot fi restrânse de autoritățile competente și reprezintă o restrângere, justificată obiectiv, a exercițiului libertății de circulație și a libertății întrunirilor. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat că statele au rolul de organizator neutru și imparțial, veghind totodată la amenajarea tuturor intereselor aflate în joc (a se vedea, mutatis mutandis, cauzele Aktasc. Franței, Bayrak c. Franței, Gamaleddyn c. Franței, Ghazal c. Franței, Singh c. Franței, decizii din 30 iunie P009)."

77. În același sens este și jurisprudență constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat, în aplicarea prevederilor art. 14 din Convenția privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind interzicerea discriminării, că reprezintă o încălcare a acestor prevederi orice diferență de tratament săvârșită de stat între indivizi aflați în situații analoage, fără o justificare obiectivă și rezonabilă. Or, politica de vaccinare urmărește obiective legitime de protejare a sănătății publice, prin faptul că protejează atât pe cei care primesc vaccinul respectiv, cât și pe cei care nu se pot vaccina din motive medicale.

78. Curtea de Apel București s-a pronunțat în dosarul nr. 6495/2/2020 prin sentința civilă nr. 1166/17.11.2020 în sensul în care "măsurile care limitează drepturile și libertățile fundamentale trebuie să aibă drept scop protejarea sănătății și a siguranței publice", condiție îndeplinită în cauză, din moment ce măsurile au fost dispuse în vederea stopării și prevenirii răspândirii la nivel național și internațional a virusului SARS-CoV-2.

79. Restrângerea unor drepturi constituționale este admisă atunci când răspunde nevoii de a asigura securitatea juridică a drepturilor și libertăților celorlalți, atât din perspectiva intereselor individuale, cât și a celor naționale sau de grup și a binelui public, fiind și o modalitate de salvagardare a unor drepturi în situațiile în care exercițiul lor are un caracter antisocial.

80. Pct. (7) din Preambulul Regulamentului (UE) 2021/953 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 14 iunie 2021 privind cadrul pentru eliberarea, verificarea și acceptarea certificatelor interoperabile de vaccinare, testare și vindecare de COVID-19 (certificatul digital al UE privind COVID) pentru a facilita libera circulație pe durata pandemiei de COVID-19 arată că persoanele vaccinate sau cele care au trecut prin boală, respectiv testate sunt într-o situație diferită față de cele care nu se înscriu în categoria persoanelor anterior descrise: *„Potrivit dovezilor științifice actuale, care continuă să evolueze, se pare că persoanele vaccinate sau care au avut un rezultat negativ recent la un test pentru depistarea COVID-19 și persoanele care s-au vindecat de COVID-19 în ultimele șase luni prezintă un risc redus de infectare a altor persoane cu SARS-CoV-2. Libera circulație a persoanelor care, potrivit unor dovezi științifice solide, nu reprezintă un risc semnificativ pentru sănătatea publică, de exemplu pentru că sunt imune și nu pot transmite SARS-CoV-2, nu ar trebui să fie restricționată, întrucât astfel de restricții nu ar fi necesare pentru realizarea obiectivului de protecție a sănătății publice. În cazul în care situația epidemiologică o permite, libera circulație a unor astfel de persoane nu ar trebui să fie supusă unor restricții suplimentare legate de pandemia COVID-19, precum testarea în contextul călătoriilor pentru depistarea infecției cu SARS-CoV-2 sau carantina ori autoizolarea în contextul călătoriilor, cu excepția cazului în care,*

pe baza celor mai recente dovezi științifice disponibile și în concordanță cu principiul precauției, astfel de restricții suplimentare sunt necesare și proporționale pentru protecția sănătății publice și sunt nediscriminatorii.”

81. Totodată, Organizația Mondială a Sănătății și alte instituții globale, în temeiul rezultatelor și a recomandărilor oamenilor de știință, desfășoară o campanie în scopul unei vaccinări cât mai largi a populației, vaccinul fiind considerat singurul instrument adecvat pentru stoparea pandemiei și pentru a limita / atenua efectele negative pe plan social și economic. Inițiativa legislativă se încadrează în acest demers internațional.

82. Pe plan național, sunt relevante rapoartele și analizele privind infectarea cu virusul Covid-19, respectiv efectele acestei pandemii realizate și publicate de Institutul Național de Sănătate Publică din România, din care reiese în mod clar și neechivoc faptul că persoanele trecute prin boală și cele vaccinate sunt într-o situație diferită, în comparație cu persoanele nevaccinate și netrecute prin boală³.

83. Colegiul director precizează că cei care se vaccinează contribuie:

- ✓ nu numai la menținerea propriei sănătăți, ci
- ✓ și la păstrarea sănătății membrilor comunității restrânse în care trăiesc, a membrilor societății,
- ✓ la protecția persoanelor fizice care suferă de afecțiuni medicale grave, reprezentând o categorie vulnerabilă la infectarea cu virusul SARS-CoV-2 din punct de vedere medical, a persoanelor fizice care nu se pot vaccina, pentru că nu au atins vârsta de vaccinare, au contraindicații medicale la vaccinare, respectiv nu dezvoltă anticorpi chiar dacă se vaccinează și, participă la eforturile de eradicare a pandemiei și la ridicarea restricțiilor generate de aceasta.

84. Măsurile de limitare propuse urmăresc principiul precauției și constituie un echilibru între dimensiunea individuală și cea colectivă a dreptului la sănătate. În lumina datelor și a studiilor științifice, se dovedește siguranța și eficacitatea rezonabilă a vaccinului Covid-19, care nu poate fi numit „experimental”, așa cum a decis și Consiliul de stat din Italia în analiza legii privind obligativitatea cadrelor medicale din Italia de a se vaccina anti Covid-19⁴.

85. În concordanță cu art. 4 alin. (1) din Constituția României, Colegiul director apreciază că solidaritatea impune obligația protecției celor mai vulnerabili, chiar și prin limitarea dreptului la viață privată și a dreptului la muncă.

86. În ierarhia drepturilor și a libertăților fundamentale, protecția dreptului la viață are prioritate în raport cu dreptul la viață privată și dreptul la muncă. Aceste drepturi nu sunt în conflict, ci se află în relație de complementaritate.

87. În sensul prezentei analize, Colegiul director reține că nu există niciun dubiu care să conducă la ideea că impunerea prezentării certificatului verde nu ar urmări un scop legitim. Măsurile sunt relevante în obligația pozitivă a statului. Acestea sunt impuse pe baza studiilor și informațiilor pe care statul le are la dispoziție la momentul introducerii obligativității prezentării certificatului verde.

88. Pentru considerentele de mai sus, Colegiul director constată în speța de față că nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit prevederilor O.G.

³ <http://www.cnsctb.ro/index.php/analiza-cazuri-confirmate-covid19>

⁴ <https://www.lastampa.it/cronaca/2021/10/21/news/si-del-consiglio-di-stato-all-obbligo-vaccinale-per-i-sanitari-dal-1-novembre-green-pass-anche-in-austria-1.40834040/>

nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit art. 2 alin. (1) din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată – *măsura este justificată obiectiv în contextul pandemiei.*
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru

BĂNICĂ Claudia Cerasela – Membru

JURA Cristian – Membru

MOȚA Maria - Membru

OLTEANU Cătălina – Membru

POPA Claudia Sorina - Membru

RAIU Cătălin Valentin – Membru

SĂVULESCU Radu Cosmin – Membru

*Data redactării: 21.12.2023
Redactată și motivată C.O./F.L.I.*

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu modificările și completările ulterioare, republicată și Legii nr. 554/2000 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.